

Copyright © by Jorge Zepeda Patterson, 2018
By agreement with Pontas Literary & Film Agency
Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2019 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1

e-mail: redactia@crimescenepress.ro

tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43

www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ZEPEDA PATTERSON, JORGE

Tricoul negru / Jorge Zepeda Patterson ; trad. din lb. spaniolă de Ramona

Fillip. - București : Crime Scene Press, 2019

ISBN 978-606-8959-33-7

I. Fillip, Ramona (trad.)

821.134.2

Coperta: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: GEORGE ARION JR

Tehnoredactor: CORINA MIȚĂ

Bun de tipar: mai 2019

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Jorge Zepeda Patterson

Tricoul negru

traducere din limba spaniolă
de Ramona Fillip

CRIME SCENE PRESS
2019

PROLOG

Duminică, atunci când șarpele colorat trece pe sub Arcul de Triumf și încheie în Paris călătoria de douăzeci și trei de zile și trei mii cinci sute de kilometri, eu aș putea fi într-un sertar la morgă, sau îmbrăcat cu tricoul galben, câștigând Turul Franței. Niciodată n-am urcat pe podium, niciodată n-am câștigat vreo etapă, dar acum mă aflu la doar câteva secunde distanță de lider, Steve Panata, coechipierul și fratele meu de unsprezece ani încoace: ca să îmbrac tricoul galben, trebuie să-l trădez în ultima etapă.

Pentru a câștiga o etapă a Turului, unii cicliști sunt dispuși să moară în coborâri sinucigașe la mai mult de nouăzeci de kilometri pe oră. Acum știu că mai sunt și alții, dispuși să ucidă pentru a ieși învingători. Printre noi există un asasin și poliția m-a însărcinat să descopăr cine e. Un criminal care a decimat liderii echipelor și care trebuie arestat înainte să dea o nouă lovitură. Eu însumi aș putea fi următoarea lui victimă. Dar mai știu și că, datorită intervențiilor lui, aș putea câștiga Turul Franței.

2006

Toți l-au detestat din clipa în care au pus ochii pe el, toți în afară de mine. Mesteca gumă întruna și, la fiecare trei secunde, își aranja câte o șuviță, ca pe o meșă pe care s-ar fi temut că o pierde. Chiar și în lipsa acestor ticuri ar fi provocat antipatia întregului grup: venise în tabără la volanul unui Land Rover de colecție și scosese din el o bicicletă aerodinamică pe care noi, ceilalți, nu o văzuserăm decât la profesioniștii de elită. Nu-l ajuta nici faptul că era american, avea figură de actor de Hollywood și afișa un zâmbet care dădea de înțeles că lucrurile îi ies mereu cum își dorește.

Eu l-am primit cu brațele deschise – nou-venitul reprezenta singura șansă ca restul să mă lase în pace. De când sosisem în cantonament în urmă cu două săptămâni, sportivii mă transformaseră în victima farselor pe care doar tradiția și frustrarea în urma antrenamentelor dificile le puteau inspira, într-o tabără dominată de anxietate și testosteron. Cicliștii transformaseră primele mele săptămâni de profesionist – dacă se poate spune că salariul de cincizeci de euro pe săptămână mă făcuse profesionist – într-un purgatoriu, așa că am fost mulțumit de prilejul care mi se oferise să nu rămân singura țintă a abuzului celorlalți.

Poate că asta ne-a unit: rezistam cu seninătate la hărțuiala la care eram supuși și o puneam pe seama unui ritual de inițiere a învățăceilor. Sau, mai bine zis, el a rezistat cu seninătate iar eu am ajuns să-i urmez exemplul.

- Nu te atinge de cereale, cred că au scuipat în ele, mi-a spus prima dată când am vorbit și mi-a oferit un baton proteic.

Părea mai mult amuzat decât contrariat, ca și când faptul că descoperise asta însemna că e mai inteligent decât cei din jur.

Pe măsură ce treceau zilele, înțelegeam că nu era vorba de niciun ritual de inițiere: pur și simplu le era teamă de noi. Dintre cei patruzeci și șase de sportivi din cantonament, numai douăzeci și șapte urmau să fie păstrați de clubul Ventoux și doar nouă dintre cei mai buni urmau să facă parte din prima echipă, cea care participă la cursele care contează cu adevărat.

O lună mai târziu, când antrenamentul a devenit mai exigent și turele zilnice s-au transformat în niște călătorii de câte o sută și zece kilometri care includeau și cățărări dificile, am înțeles că teama pe care o inspiram era justificată. Eram mai buni. Steve Panata rula într-un ritm natural, cu o eleganță pe care nu o mai văzusem niciodată și nici nu mai urma s-o văd; devora kilometrii parcă fără efort, la o viteză care ne obliga pe ceilalți să ne aplecăm peste ghidon. Eu compensam datorită unei anomalii fiziologice care, în alte circumstanțe, m-ar fi transformat în fenomen de circ: ADN-ul tatălui meu, născut în Alpii francezi, și genele columbiene ale mamei mele, ai cărei strămoși se trăgeau din Anzi, cu siguranță se potrivesc foarte bine, pentru că ajunseseră să mă doteze cu un al treilea plămân. Nu-l aveam cu adevărat, dar sângele mi se oxigena într-un ritm în care, practic, s-ar fi putut spune că mă dopam.

Odată ajunși pe șosea, Steve și cu mine am început să ne luăm revanșa pentru afronturile suferite: o făceam aproape fără să ne fi propus asta, însă lipsiți de inocență. El îmi zâmbea malițios cu douăzeci sau treizeci de kilometri înainte de linia de sosire stabilă de antrenori și, în urma unui gest complice, creșteam ritmul, la început subtil, pentru ca restul să nu se dea bătuți și să depună eforturi suplimentare; zece kilometri mai târziu, când ne dădeam seama că grupul ajunsese la limită, acceleram ca să-i lăsăm în urmă. Dar nu înainte ca Steve să dea lovitura de grație:

începea să povestească, pe un ton liniștit, cel mai recent film pe care-l văzuse, de parcă s-ar fi aflat într-un bar, la discuții, nu pe o pantă care-i lăsa pe toți ceilalți fără suflare.

Astfel, n-a trecut mult și, pe lângă frica pe care le-o inspiram, în ceilalți și-a făcut loc și ostilitatea față de noi. Câteodată mă gândeam că, închiși în refugiile acelea din munții Cataloniei, printre zeci de aspiranți plini de animozitate și decizi să devină profesioniști cu orice preț, riscam o bătaie care ne-ar fi putut pune în pericol propriile cariere. Pentru toți acei puștani – inclusiv pentru mine – singurul lucru care ne-ar fi salvat de la un loc de muncă mediocru, care să ne chinuie prin vreo fermă sau o fabrică, era să trecem de selecția pe care urmau s-o facă antrenorii de la Ventoux. Ca să fiu sincer, unii dintre ei parc-ar fi fost sortiți să ajungă la pușcărie. Nu era cazul lui Steve, pentru care ciclismul profesionist era doar o opțiune printre multe altele către un viitor extravagant și generos. Încă un motiv pentru a-l detesta.

Existau și altele: de exemplu, faptul că, atunci când își propunea, dădea dovadă de un șarm irezistibil, mai cu seamă față de femei, directori și antrenori. Un șarm care provocase mai multe dispute cu clienții fideli în puținele ocazii în care echipa evadase într-unul dintre barurile din zonă, fie și numai pentru o bere fără alcool. Un flirt nerușinat sau un schimb de șervețele cu numere de telefon mângălite pe ele erau de-ajuns să dezlănțuie un scandal care se lăsa adesea cu pumni.

Pentru cineva atât de predispus să provoace invidia și ostilitatea celor din jur, Steve era notoriu pentru neputința de a-și lua singur apărarea. Toată eleganța de care dădea dovadă pe bicicletă sau în ringul de dans lăsa loc stângăciei când începea bătaia: de câteva ori reușiserăm să scăpăm, cu demnitatea mai mult sau mai puțin întreagă, doar datorită antrenamentului meu de polițist militar și a experienței în armată, luptându-ne cu bețivi furioși prin baruri sordide.

În timp, am reușit să neutralizăm atacurile nenorociților care ne hărțuiau, deși numai după ce am fost nevoit să mă iau la bătaie

cu bestia grupului, un tip dur și sever din Bretania, cu mușchi și față de bulldog. Avea cu zece sau douăsprezece kilograme mai mult decât mine, dar el nu crescuse într-un cartier mărginaș din Medellín și nici nu petrecuse trei ani prin cazărmi în Perpignan. Eu îmi concepusem o strategie de supraviețuire care consta, în principiu, din evitarea oricărui conflict, ceva care se potrivește de minune temperamentului meu. Dar asta e o strategie care funcționează cu condiția să dau dovadă de cea mai mare violență posibilă în rarele cazuri în care conflictul nu poate fi evitat, ca de exemplu atunci când a trebuit să-i iau apărarea lui Steve.

Ivan, englezul, distrugea întruna roțile de la bicicleta prietenului meu pe timpul nopții, ceea ce ne obliga să facem reparații frenetice pe ultima sută de metri ca să putem răspunde la timp la apelul antrenorilor. Într-o dimineață, am constatat că bicicleta dispăruse; zâmbetul sarcastic cu care ne-a întâmpinat Ivan lăsa să se înțeleagă clar cine era vinovat. Mă gândesc că își imagina că, în sfârșit, Steve îl va înfrunta. Asta i-a distras atenția, nu m-a văzut venind. Mi-am luat avânt cu toată forța și l-am lovit cu cotul în față. L-am izbit exact între mandibulă și tâmplă. Imbecilul a căzut urât, în vreme ce însoțitorii lui asistau uluiți la nemaipomenita agresiune. Nu se așteptau nici la ceea ce-a urmat: i-am tras șuturi brutei chircite până când a dezvăluit unde ascunsese bicicleta. După acel incident, ne-au lăsat în pace.

A mai fost de ajutor și modul politicoș în care Steve a început să se deschidă în fața celorlalți sportivi. Împărțea cu generozitate conținutul pachetelor pe care le primea din Statele Unite, pline de discuri cu muzică, geluri și batoane proteice, pantofi de sport, tricouri – o mită subtilă care a ajuns până la urmă să dea roade. La sfârșitul sezonului de antrenament, ne tratau de parcă am fi fost regii șoselelor.

Câteodată mă întreb dacă adânca prietenie care, în cele din urmă, ne-a definit viețile a fost pecetluită de alianța aceea de la început, bazată pe protecția reciprocă; pentru mine, cel puțin, așa a fost. Chiar și cu tot ce s-a întâmplat ani mai târziu, rămân convins

că a existat ceva veritabil și profund în acea frăție necondiționată, de o loialitate absolută, pe care am legat-o din prima clipă.

De fapt, amândoi am fost fascinați unul de celălalt. El avea douăzeci și unu de ani când ne-am cunoscut, eu douăzeci și trei. Steve fusese ținut în puf, fiind singurul copil răsfățat al unui cuplu de avocați de seamă din Santa Fe, New Mexico. Părinții lui i-au aprobat și încurajat obsesia pentru bicicletă și i-au pus la dispoziție antrenori semiprofesioniști când s-a hotărât să participe la competițiile pentru juniori din țara lui: le-a câștigat pe toate, mereu înconjurat și protejat de o mică trupă finanțată în primul rând de familia lui, și apoi de sponsori, atrași de potențialul pe care îl radia acest băiat de aur.

Dar acum, în nordul Spaniei, Steve se confrunta pentru prima oară cu un teritoriu ostil. Împotriva voinței lui, familia fusese de părere că n-ar fi putut niciodată să ajungă pe culmile ciclismului rutier fără să fie călit în antrenamentele nemiloase oferite de echipele europene. Poate de aceea părea hipnotizat de capacitatea mea de a supraviețui în situații care, pentru el, erau exotice și fascinante, iar pentru mine erau o nimica toată. Eu am devenit cine sunt prin forța împrejurărilor, așa cum se întâmplă cu toți cei care nu poartă numele de Panata. Am ajuns ciclist așa cum alții ajung funcționari sau vânzători, pentru că acela a fost colacul meu de salvare, de care m-am putut agăța când încercam pur și simplu să mă mențin la suprafață în mijlocul vârtejului. Pe de altă parte, Steve făcea parte dintre cei al căror viitor e consecința unui destin inevitabil.

El considera condițiile în care crescusem, aproape orfan, o risipă de libertate. Tatăl meu, un militar francez atașat ani de zile la diverse ambasade din America Latină, se despărțise de mama, o femeie din Bogotá, de origine peruană, dintr-o familie nevoiașă, când eu încă nu împlinisem nouă ani. Din acel moment mi-am petrecut verile într-o cabană în Alpi, unde el decisese să-și petreacă anii de pensie, iar restul timpului într-o casă din cărămidă roșie de la marginea Medellínului. Am avut o copilărie

marcată de abandon din cauza turelor epuizante la două spitale diferite unde mama lucra ca asistentă medicală. Cu timpul, am înțeles că ea doar căuta un pretext să se țină la distanță de fiul pe care-l avea dintr-o căsătorie pripită în urma unei sarcini nedorite. Mai târziu, în adolescență, eram convins că se aștepta ca într-o zi să nu mă mai întorc din călătoria pe care o făceam în Franța în fiecare an. Aș fi făcut-o din tot sufletul dacă tatăl meu n-ar fi fost la fel de dornic să scape de mine de fiecare dată când îl vizitam. Să-mi plătească drumul și să mă găzduiască timp de cinci săptămâni reprezentau o obligație pe care colonelul Moreau o îndeplinea cu rigoare, deși fără prea mult entuziasm.

Probabil aș fi ajuns să fiu recrutat de vreuna dintre bandele de adolescenți care terorizau cartierul dacă nu mi-ar fi sărit în ajutor bicicleta. Mama a fost cea responsabilă, chiar dacă nu-și propusese asta: turele suplimentare și o mărire de salariu ne-au permis să ne mutăm din San Cristóbal, o zonă mărginașă, în San Javier, un cartier popular din Medellín. Dacă mutarea a însemnat un pas înainte pe scara socială, în același timp a fost și un pas înapoi din punct de vedere orografic, care m-a condamnat să străbat cei șapte kilometri între casă și școală pe jos, motiv pentru care trebuia să mă trezesc la 4:30 ca să ajung la timp la prima oră. La un moment dat, sigur i s-a făcut milă de lipsa mea de somn, pentru că într-o zi a apărut cu o bicicletă mare și grea, la mâna a doua, mai mult ca sigur furată; o bicicletă pe care am ajuns să o numim „de temelie”, pentru că mi-a schimbat viața.

În mod paradoxal, lenea a fost cea care m-a transformat în cățărător. Noul meu vehicul îmi permitea să pun ceasul să sune la 5:30. Mai târziu, am început să-mi cronometrez traseul ca să pot prelungi timpul de somn. Devenise o obsesie: în fiecare săptămână încercam să scurtez cu un minut sau două drumul până la școală. Am redus greutatea ghiozdanului, am învățat să profit de fiecare curbă, am numărat ocaziile în care foloseam frâna și le-am redus la minimum. Câțiva dintre colegii mei râdeau de ghetete vechi și rupte cu care începusem să vin la școală, dar nu-mi păsa: tălpile

lor groase îmi permiteau să ajung mai ușor la pedale și să reduc timpul de călătorie cu trei minute.

O profesoară a observat frâna violentă cu care încheiam traseul în fiecare zi, urmată de o pauză în care verificam cât era ceasul și notam în carnețel. M-a întrebat de ce făceam asta și apoi a citit curioasă tabelul cu notițe. O săptămână mai târziu, mi-a povestit despre o cursă pentru cicliști amatori, ea fiind unul dintre organizatori. La început, ideea să concurez mi s-a părut absurdă, ridicolă chiar: ghetetele mele rupte și bicicleta grosolană nu se potriveau cu imaginea idolilor mei columbieni îmbrăcați în haine colorate, călare pe vehicule aerodinamice. Dar nu puteam să refuz. Jumătate dintre colegi, sau măcar jumătatea care împlinise treisprezece ani, erau îndrăgostiți de doamna profesoară Carmen. Entuziasmul ei neobosit, zâmbetul cald, ochii verzi, și mai ales felul în care îi fremăta fusta la fiecare pas o transformaseră în eroina viselor noastre umede.

Chiar și atunci când am văzut că toți concurenții erau îmbrăcați mai bine ca mine, m-a consolată faptul că existau și alte biciclete ca a mea. Am parcurs traseul hotărât să-mi impresionez profesoara: am demarat rapid de la punctul de plecare, surprins de ușurința cu care îi lăsam în urmă pe toți ceilalți și fără ca măcar să fac ceva diferit față de ceea ce făceam zilnic pe drumul spre școală. Am înțeles curând de ce: ceilalți rulau în așa fel încât să poată rezista celor treizeci și doi de kilometri care ne despărteau de finish. Eu eram deja epuizat la kilometrul zece. Curând după aceea au început să mă depășească primii concurenți. La cinci kilometri distanță de final, eram ultimul din cursă. A fost primul meu contact cu supliciu șoselei: picioarele îmi deveniră de gelatină și la fiecare pedalelor simțeam cum mi se destramă măruntaiele. A fost și primul contact cu inamicul pe care toți cicliștii îl poartă înăuntrul lor și care-i încurajează să renunțe la calvar; îmi spunea că făcusem suficient, că eram cel mai tânăr din competiție, că mai bine o abandonam decât să ajung la final, dar apoi mi-am imaginat dezamăgirea lui Carmen și am hotărât

că nici nu voi renunța, nici nu voi fi ultimul. M-am concentrat la spinarea celui care se afla cu treizeci de metri în fața mea și am dat tot ce-am putut cu fiecare pedală, l-am ajuns din urmă și am căutat cu privirea următoarea spinaie. Curând, am uitat de oboseală. Când am ajuns la linia de sosire am vomitat și am rămas frânt în două o vreme, din cauza durerii care mă înjunghia într-o parte, chiar dacă nu m-am mișcat de acolo. Voiam să-i număr pe cei ajunși după mine. Au fost zece. Înainte să mă retrag, Carmen m-a îmbrățișat și m-a sărutat pe obraz.

Din ziua aceea, mi-am petrecut serile înconjurând dealurile din împrejurimi. Am plănuit trasee mai lungi, am măsurat și scurtat timpul de deplasare, am citit tot ce-mi dăduse Carmen despre alimentație și tehnici de competiție și am încercat să asimilez și să pun în practică tot ce puteam, împingând totul la limită. Picioarele mi-au crescut și m-am descotorosit de ghetete, deși a mai trecut multă vreme până să câștig o cursă. Îmi ajungea entuziasmul lui Carmen și faptul că, la sfârșitul fiecărei competiții, atunci când mă opream la linia de sosire, numărul celor care ajungeau în urma mea era tot mai mare.

În acele lungi antrenamente pe cont propriu am devenit sportivul care sunt acum. Tehnicile și strategiile le-am învățat mai târziu, dar acolo am construit adevărata substanță din care e făcut un ciclist profesionist: capacitatea de a-și provoca singur durere, de a se duce până la limită și totuși de a merge mai departe. Mă epuizam pe pante imposibile, convins că suferința mă apropia de Carmen și mă făcea vrednic de atenția și afecțiunea ei.

Cu toate astea, dispariția ei doi ani mai târziu, când a fost promovată la o școală privată din Bogotá, mi-a zdruncinat micul univers și m-a împins la disperare. După câteva săptămâni chinuitoare, m-am convins singur că puteam s-o aduc înapoi cu ajutorul bicicletei: faima mea de sportiv ar fi ajuns până la capitală și ne-ar fi adus, în cele din urmă, împreună. Am transformat bicicleta în instrumentul meu de tortură și mi-am dublat ședințele

masochiste de antrenament. Durerea mi-a devenit cel mai bun prieten.

Atunci am început să-mi dezvolt cealaltă manie pentru care urma să fiu cunoscut: să măsoar, să cronometrez, să număr și să înregistrez tot. Mulți ani mai târziu, colegii mei, cu Steve însuși în frunte, urmau să râdă de obsesia mea pentru cifre iar și mai mulți urmau să-mi spună „domnul contabil” ca să mă enerveze. Cu toate acestea, mai devreme sau mai târziu, toți mă întrebau câți kilometri mai aveam până la linia de sosire sau ce loc ocupa în clasament un ciclist care se distanța de pluton și o lua la goană. Niciodată nu m-a deranjat să fiu nenorocita lor de Wikipedia în locuri în care nimeni nu putea să-și folosească mobilul.

Tot în munții din Medellín mi-am dat seama că restul nu aveau aceeași relație stranie pe care o am eu cu propria sudoare: e groaznic să fii alergic la transpirația produsă de propriul corp atunci când trăiești ca să-l faci să transpire. Clima țării mele deja îmi provoca urticarie și mă obliga să recurg la prafuri și unguente care s-o trateze, și nu e ca și cum aflasem asta abia în momentul în care m-am urcat pentru prima oară pe bicicletă, doar că până atunci nu fusese deranjant decât în zilele de căldură excesivă. Acum, iritația devenise un tatuaj înrădăcinat în acele zone ale corpului de care un adolescent n-ar trebui să se simtă rușinat, sau cel puțin nu din asemenea motive.

Așa, transpirând și numărând, am ajuns să devin o figură cunoscută în cadrul curselor care se organizau uneori la sfârșit de săptămână în regiune. La un moment dat, am renunțat să-i mai număr pe cei care ajungeau după mine și am început să fac asta cu cei care ajungeau la linia de sosire înaintea mea. Mă chinuiam să dau din pedale, până când reușeam ca, de fiecare dată, să fie mai puțini.

Apoi au început să apară primele locuri pe podium. Deși concuram împotriva adulților, micile recompense bănești și bacșișurile din partea pariorilor m-au ținut departe de violența mistuitoare din Columbia acelor ani. Nu a fost o perioadă fericită.